

483/31.07.2020

Biroul de lucru al Senatului
Bp 550, 27.7.2020

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate (b350 din 25.06.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2660/29.06.2020, și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D692/30.06.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect, modificarea și completarea Legii nr.156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, republicată, urmărindu-se îmbunătățirea cadrului legal în materie, în sensul introducerii unor definiții, precum și a unor prevederi referitoare la activitatea desfășurată cu caracter sezonier, al clarificării cuprinsului ofertelor ferme de locuri de muncă în străinătate pentru încheierea contractelor individuale de muncă, al stabilirii unor elemente noi, referitoare la condițiile de cazare, costurile de transport și condițiile de acordare a indemnizației pentru asigurarea hranei zilnice.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm faptul că prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Menționăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind cuprinse cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi, impactul socioeconomic și juridic și nici referiri la consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ ori la activitățile de informare publică privind elaborarea acestuia.

Totodată, semnalăm că instrumentul de prezentare și motivare conține exprimări neclare sau care nu sunt formulate într-un limbaj specific stilului normativ, sens în care redăm cu titlu de exemplu:

- „Lucrătorii români (...), pleacă de lângă familie de la locul lui obișnuit din statul membru gazdă, către un alt loc de muncă, unde ar trebui să beneficieze de indemnizații sau de același nivel de rambursare a cheltuielilor de transport, cazare și masă, ca lucrătorii detașați și departe de casă din rațiuni profesionale, care se aplică lucrătorilor locali în statul membru respectiv.”;

- „Lucrătorii români care își părăsesc patria pentru a culege recolte în alte țări sau pentru a lucra în abatoare, ori în alte locuri de muncă, trebuie să beneficieze de protecție specială pentru sănătate”;

- „Agentul economic are obligația legală de a garanta condiții de muncă pentru a evita riscurile pentru sănătate și pericolul pentru viață.”;

- „(...) mulți dintre lucrătorii români care circulă liber în străinătate nu își cunosc drepturile la liberă circulație”;

- „Așadar există o discrepanță între drept și aplicarea sa, discrepanță care ar trebui abordată”;

- „informații disponibile în limbile native”.

Prin urmare, este necesară revederea integrală a textului instrumentului de prezentare și motivare.

4. La **art.I**, pentru respectarea prevederilor art.47 alin.(3) teza finală din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, singurul articol al prezentei propuneri va fi marcat ca „**Articol unic**”.

5. La **pct.1**, la textul preconizat pentru **pct.2** al **lit.c)** din cuprinsul **art.3**, precizăm că nu au fost respectate prevederile **art.49** alin.(2) din același act normativ, potrivit căruia: „*O enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi.*”, fiind necesară revederea normei.

De asemenea, semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a normei, atât cu privire la persoana care trebuie să încheie asigurarea de sănătate, întrucât agentului de plasare îi revine doar obligația de a garanta existența acesteia lucrătorului român, anterior deplasării către statul de primire, cât și cu privire la indicarea modalității în care se poate face dovada depunerii cererii pentru încheierea unei asigurări de sănătate pentru toate riscurile deplasării.

Având în vedere că această operațiune nu este specifică activității de mediere, recomandăm a se analiza dacă, pentru această situație, nu este suficientă modificarea corespunzătoare a **art.11 alin.(1) lit.m)**, care vizează elementele ofertei ferme pentru locuri de muncă în străinătate.

În situația în care această observație va fi reținută, **pct.1** se va elimina din proiect, cu consecința renumerotării celorlalte puncte rămase.

6. La actualul **pct.2**, referitor la textul propus pentru **lit.h)** a **art.3**, este necesară reformularea sintagmei „plasat pe un loc de muncă”, deoarece nu este adecvată limbajului juridic.

Totodată, pentru claritatea normei, întrucât, deși este utilizată și în cuprinsul **art.5** din -actul de bază, noțiunea „statul de primire” nu este definită în cuprinsul acestuia, propunem completarea **art.3** cu o nouă literă, **lit.j)**, unde să se precizeze înțelesul acestei expresii.

7. La actualul **pct.3**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** va fi reformulată, astfel:

„3. **Alineatul (2) al articolului 4** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, pentru corectitudinea exprimării, este necesară înlocuirea expresiei „condiții generale de muncă, sănătate și securitate

în muncă” cu expresia „condițiile generale de muncă, sănătatea și securitatea în muncă”.

Totodată, semnalăm ambiguitatea sintagmei „securitate socială”, pentru precizia normei, fiind necesară indicarea actelor normative incidente ori a aspectelor vizate prin folosirea acesteia.

Observația este valabilă și pentru **lit.l)** a **alin.(1)** al **art.11** din proiect.

8. La actualul **pct.4**, referitor la textul preconizat pentru **lit.a)** a **art.5**, pentru precizia normei, este necesară completarea sintagmei „documentului echivalent acestuia” cu o trimitere la **art.11 alin.(5)** din actul de bază.

9. La actualul **pct.5**, referitor la textul preconizat pentru **art.5¹**, care folosește sintagma „rambursarea zilnică a cheltuielilor de masă”, este necesară corelarea acestuia cu soluția propusă la **art.11 alin.(2) lit.c)**, unde se prevede „acordarea unei indemnizații pentru asigurarea hranei zilnice”.

De asemenea, pentru claritatea și precizia normei, recomandăm înlocuirea sintagmei „pe perioada sezonieră” cu o referire la perioada în care lucrătorii sezonieri și-au desfășurat efectiv activitatea.

10. La actualul **pct.6**, referitor la textul preconizat pentru **art.8 alin.(3) lit.a)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei, recomandăm cu privire la ofertele de locuri de muncă din străinătate, detalierea sintagmei „cu toate specificațiile acestora”, în contextul în care sunt vizate și elemente care excedează celor enumerate la **art.11 alin.(1)** din proiect.

De asemenea, pentru o exprimare unitară, întrucât sintagma „statului de destinație” nu este definită în cuprinsul proiectului, recomandăm utilizarea sintagmei „**statul de primire**”.

11. La actualul **pct.7**, referitor la textul preconizat pentru **art.8 alin.(4)**, semnalăm ambiguitatea redactării, determinată de folosirea expresiei „cu includerea elementelor prevăzute la **art.11 alin.(1) lit. a), d)-ș)**, **este stabilit prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi**”.

În forma *de lege lata* a **alin.(4)** al **art.8**, se prevede că „*Pentru medierea cetățenilor români în vederea angajării în străinătate, agenții de plasare încheie cu solicitanții locurilor de muncă contracte*”

de mediere în formă scrisă, al căror conținut este stabilit prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi."

În consecință, pentru respectarea prevederilor art.8 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc că „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce.*”, este necesară reformularea normei.

În plus, întrucât la momentul avizării, este în vigoare **Hotărârea Guvernului nr.384/2001** pentru *aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate*, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca trimiterea să se facă, atât la actul normativ menționat, cât și la articolele vizate.

12. La actualul pct.8, referitor la textul preconizat pentru **art.11 alin.(1) lit.a)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm înlocuirea sintagmei „domiciliul de înregistrare fiscală” cu sintagma „**domiciliul fiscal**”.

Referitor la textul preconizat pentru **lit.h)** a **alin.(1)** al **art.11**, semnalăm că elementul „salariu minim/**tarif orar**” este deja cuprins în ipoteza formulată la **lit.g)** din proiect.

Dacă a fost vizat salariul minim/tariful minim garantat în plată prin legislația statului de primire, textul **lit.h)** va fi reformulat în mod corespunzător.

La actuala **lit.k)**, pentru asigurarea caracterului complet al normei, în finalul textului se va adăuga sintagma „prevăzute în legislația statului de primire”.

În situația în care observația formulată la **pct.5 supra** nu este reținută, la actuala **lit.m)**, pentru claritatea normei, recomandăm revederea sintagmei „asigurări medicale și de viață”, în sensul corelării cu **art.3 lit.c)** de la **pct.2**, cu privire la tipurile de asigurări vizate.

La textul preconizat pentru **alin.(2) lit.b)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm eliminarea sintagmelor redundante „de lucrători sezonieri” și „pentru costul”.

La textul preconizat pentru **alin.(3)**, pentru precizia normei, este necesară revederea trimiterii la alin.(2), întrucât prin trimitere sunt vizate costuri, or norma propusă la **alin.(2)** prevede elemente

suplimentare ale ofertei de locuri de muncă în străinătate, pentru lucrătorii sezonieri. Recomandăm reformularea acesteia.

Referitor la textul preconizat pentru **alin.(4)**, semnalăm necorelarea soluțiilor juridice preconizate pentru **alin.(3)** și **(4)**, referitor la suportarea costurilor de cazare de către lucrătorul sezonier, fiind necesară reanalizarea acestora.

13. La actualul **pct.9**, referitor la **art.12 alin.(1)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm modificarea topicii frazei, în sensul plasării în partea de final a textului, a expresiei „precum și punerea la dispoziția lucrătorului român a acestui contract”.

14. La actualul **pct.10**, referitor la textul propus pentru **art.15**, pentru evitarea unei exprimări tautologice, recomandăm ca sintagma „lucrătorii cetățeni români angajați în străinătate” să fie înlocuită cu sintagma „cetățenii români angajați în străinătate”.

Totodată, pentru aceleași rațiuni, recomandăm eliminarea expresiei „sau, după caz, ale documentului echivalent acestuia, încheiat cu respectarea dispozițiilor art.11 alin.(2).”.

În consecință, întrucât după eliminarea celor două exprimări indicate anterior, formularea preconizată pentru art.15 din Legea nr.156/2000, republicată, ar fi identică cu textul *de lege lata* al respectivei norme, propunem eliminarea din proiect a **pct.10**.

PREȘEDINTE
dr. Dragos ILIESCU

București
Nr. 740/29.07.2020

L. nr. 156/2000

M. Of. nr. 364/4 aug. 2000

, *Lege privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate*

¹ republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 227/25 mar. 2019

Lege nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care
lucrează în străinătate